

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2017/1679**(2017. gada 27. aprīlis)****ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta 2015. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu**

EIROPAS PARLAMENTS,

- ņemot vērā lēmumu par Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta 2015. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,
 - ņemot vērā Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 12/2016 "Aģentūru dotāciju izlietojums: ne vienmēr atbilstīgs vai uzskatāmi efektīvs",
 - ņemot vērā Reglamenta 94. pantu un IV pielikumu,
 - ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A8-0127/2017),
- A. tā kā saskaņā ar Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta ("Institūts") finanšu pārskatiem tā 2015. finanšu gada galīgais budžets bija EUR 266 566 618, kas ir par 14,35 % vairāk nekā 2014. gadā;
- B. tā kā saskaņā ar Institūta finanšu pārskatiem Savienības kopējā iemaksa tā 2015. gada budžetā bija EUR 215 030 200, kas ir par 26,63 % vairāk nekā 2014. gadā;
- C. tā kā Revīzijas palāta savā ziņojumā par Institūta 2015. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") norāda, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Institūta gada pārskati ir ticami, taču tai neizdevās iegūt pietiekami pārliecinošus revīzijas pierādījumus par pakārtoto darījumu likumību un pareizību;
- D. tā kā saistībā ar budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru budžeta izpildes apstiprinātājiestāde uzsver, ka ir sevišķi svarīgi vēl vairāk nostiprināt Savienības iestāžu demokrātisko leģitimitāti, uzlabojot pārredzamību un pārskatatbildību un īstenojot uz darbības rezultātiem balstītas budžeta plānošanas koncepciju un labu cilvēkresursu pārvaldību,

Pamatojums atzinumam ar iebildēm par pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību

1. atgādina, ka Savienības ieguldījums Institūta budžetā 2014.–2020. gada finansēšanas periodā tiek piešķirts saskaņā ar pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" paredzēto finansējumu, kā arī to, ka Institūtam ir jāievēro Regulas (ES) Nr. 1290/2013 noteikumi ("programmas" Apvārsnis 2020 "noteikumi"); turklāt atgādina, ka programma "Apvārsnis 2020" ir turpinājums Septītajai pamatprogrammai, kuru īstenoja no 2007. līdz 2013. gadam un kurā Institūts nepiedalījās;
2. ņem vērā, ka no 2014. gada 1. janvāra ar dotācijām saistīto netiešo attiecināmo izmaksu atmaksāšanas juridiskais pamats ir programmas "Apvārsnis 2020" noteikumu 29. panta 1. punkts kopā ar Institūta finanšu noteikumu 90. panta 1. punktu ⁽¹⁾, kuros paredzēta ar dotācijām saistīto netiešo attiecināmo izmaksu vienotas likmes atmaksu 25 % apmērā; tomēr atzīmē, ka saskaņā ar Institūta iepriekšējo finanšu noteikumu ⁽²⁾, kuri tika atcelti no 2014. gada 1. janvāra, 75. panta 8. punktu netiešo izmaksu vienotas likmes atmaksas robežlielumu bezpeļņas sabiedriskajām organizācijām, augstākās izglītības iestādēm, pētniecības organizācijām vai mazajiem vai vidējiem uzņēmumiem varēja paaugstināt līdz 40 %;
3. ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu Institūts 2014. gada dotāciju nolīgumos, kuri tika parakstīti 2014. gada februārī, paredzēja netiešo attiecināmo izmaksu vienotas likmes atmaksu 40 % apmērā, tam esot pretrunā programmas "Apvārsnis 2020" noteikumiem, kuri tajā laikā jau bija spēkā; turklāt ņem vērā Revīzijas palātas viedokli, ka, tā kā Institūts nepiedalījās Septītajā pamatprogrammā, programmas "Apvārsnis 2020" noteikumu 57. pants, kurā paredzēta pāreja no Septītās pamatprogrammas uz programmu "Apvārsnis 2020", neattiecas uz Institūtu, un tādēļ Revīzijas palāta konstatēja, ka šīs summas ir atmaksātas nelikumīgi;

⁽¹⁾ Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta (EIT) valdes 2013. gada 27. decembra lēmums par Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta finanšu noteikumu pieņemšanu.

⁽²⁾ Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta 2009. gada 20. aprīļa lēmums, ar kuru pieņem Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta finanšu noteikumus.

4. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu 2015. gada dotāciju darījumu izlases *ex post* pārbaūžu rezultātā konstatētās kļūdas pēc iepriekš minēto vienotas likmes atmaksu pārmaksājuma korekcijas radīja atlikušo kļūdu īpatsvaru 2 % apmērā attiecībā uz 2014. gada dotāciju darījumiem; norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas viedokli kopējais kļūdu īpatsvars, kas tika iegūts gan no *ex post* pārbaudēs identificētajām kļūdām, gan saistībā ar vienotās likmes atmaksu, atbilda 4,9 % no Institūta 2015. gada kopējiem izdevumiem, tādēļ Revīzijas palāta sniedza atzinumu ar iebildēm par Institūta pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību;
5. tomēr ņem vērā, ka Institūta dotāciju nolīgumu pamatā bija Institūta 2013. gada aprīlī izsludinātais uzaicinājums sagatavot zināšanu un inovācijas kopienu (ZIK) 2014. gada uzņēmējdarbības plānus; tomēr ņem vērā, ka saskaņā ar tolaik spēkā esošajiem Institūta finanšu noteikumiem, kā arī Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 ⁽¹⁾ 189. pantu Institūta uzaicinājums ļāva saņēmējiem, uz kuriem attiecas Institūta finanšu noteikumu 75. panta 8. punktā aprakstītās kategorijas, izveidot savu projektu budžetus 2014. gadā plānotajiem pasākumiem, izmantojot vienotās likmes atmaksu 40 % apmērā netiešo izmaksu iekļaušanai budžetā; ņem vērā, ka ZIK, kuras piedalījās 2013. gada aprīļa uzaicinājumā, balstījās uz minēto noteikumu, izstrādājot un iesniedzot šo priekšlikumu;
6. turklāt ņem vērā, ka pēc ZIK 2014. gada uzņēmējdarbības plānu izvērtēšanas, ko veica ārējie eksperti, Institūta valde 2013. gada 5. decembrī pieņēma lēmumu par 2014. gada finansējuma piešķiršanu ZIK, tam notiekot pirms programmas "Apvārsnis 2020" noteikumu pieņemšanas; ņem vērā, ka saskaņā ar Institūta sniegto informāciju 2014. gada dotāciju nolīgumi tika parakstīti atbilstīgi ikgadējā uzaicinājuma sākotnējiem nosacījumiem;
7. uzskata, ka programmas "Apvārsnis 2020" noteikumu 57. panta 2. punktā paredzēto pārejas pasākumu mērķis neaprobežojas tikai ar palīdzību, kas piešķirta saskaņā ar Septīto pamatprogrammu, bet attiecas arī uz citām notiekošajām pētniecības un inovācijas darbībām, kurām pēc programmas "Apvārsnis 2020" stāšanās spēkā bija jāievēro tās noteikumi, proti, tādiem pasākumiem kā Institūta 2014. gada dotāciju nolīgumi; uzsver, ka programmas "Apvārsnis 2020" noteikumu 57. pantā paredzētā pārejas pasākuma mērķis ir nodrošināt juridisko noteiktību un nodrošināt tā tiesiskā regulējuma nepārtrauktību, kas ir piemērojams šādu darbību uzsākšanas laikā; atzīst, ka Institūta turpmākie dotāciju nolīgumi atbilst spēkā esošajiem programmas "Apvārsnis 2020" noteikumiem, īpaši saistībā ar 25 % vienotas likmes atmaksas piemērošanu netiešajām attiecināmajām izmaksām, kuras saistītas ar dotācijām, kā arī atzīst to, ka Institūtam saistībā ar šo jautājumu nav jāveic turpmāki korigējoši pasākumi; ņem vērā, ka jebkuri mēģinājumi atgūt līdzekļus, kurus Revīzijas palāta ir uzskatījusi par nelikumīgi izmaksātiem, varētu izraisīt daudzu Institūta atbalsta saņēmēju tiesiskas darbības, kuras var ievērojami iedragāt Institūta, kā arī programmas "Apvārsnis 2020" un visas Komisijas reputāciju;

Komentāri par darījumu likumību un pareizību

8. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu Institūts 2015. gadā informēja ZIK, ka tā finanšu ieguldījums pirmajos piecos gados (2010–2014) nepārsniedza 25 % maksimālo īpatsvaru no to kopējiem izdevumiem; turklāt ņem vērā, ka ZIK papildu darbību vājā definīcija traucēja skaidri novērtēt to, vai izmaksas, kas saistītas ar papildu darbībām, būtu vai nebūtu iekļaujamas maksimālajā Institūta ieguldījumā; norāda, ka Institūts un Komisija akceptēja Revīzijas palātas ieteikumu atcelt 25 % finansējuma nosacījumu, lai mazinātu ZIK partneru darbības un finanšu pārskatu slogu; atzīst, ka līdz šāda grozījuma pieņemšanai Institūtam jāievēro piemērojamais juridiskais pamats;

Budžeta un finanšu pārvaldība

9. ņem vērā, ka saskaņā ar Institūta galīgajiem pārskatiem 2015. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā atļautais budžeta izpildes līmenis bija 90,58 %, t. i., par 3,55 % mazāks nekā 2014. gadā; ņem vērā, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 96,49 %, t. i., par 4,02 % augstāks nekā 2014. gadā;
10. norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu Institūtam ir atļauts neizlietotās apropriācijas atkārtoti iekļaut nākamo trīs gadu budžetos, tomēr tas laikus nepārkārtoja savu darbību, lai 2015.–2017. gada budžetos no jauna iekļautu EUR 26 600 000, kuri bija pieejami no 2014. gada dotāciju nolīgumiem; turklāt ņem vērā, ka šīs apropriācijas radās tāpēc, ka ZIK līdzekļus izmantoja zemākā līmenī, nekā paredzēts; norāda, ka Institūts 2015. gadā ir veicis budžeta pārskatīšanu, kā arī lūdzis ZIK pārskatīt to 2015. gada uzņēmējdarbības plānus un

⁽¹⁾ Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

budžetus, kuri tika no jauna iesniegti ar grozījumiem; ņem vērā, ka ZIK budžetu samazinājuma dēļ Institūts varēja atcelt neizlietotās summas, kas pēc tam tika anulētas un no jauna iekļautas 2016. gada ieņēmumu un izdevumu aplēsēs; ņem vērā, ka tas uzlaboja Institūta budžeta pārvaldību ciešā sadarbībā ar ZIK;

Saistības un pārnestsas apropriācijas

11. ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu II sadaļā uz nākamo gadu tika pārnesti EUR 400 000 (44 %) no apropriācijām, par kurām bija uzņemtas saistības, salīdzinājumā ar EUR 500 000 (36 %) 2014. gadā; atzīst, ka šie pārneseumi galvenokārt attiecas uz līgumiem par IT pakalpojumiem, kas turpinās pēc gada beigām, un sanāksmēm, par kurām vēl nebija saņemti rēķini;
12. ņem vērā, ka pārneseumi bieži vien var būt daļēji vai pilnībā pamatoti, ņemot vērā aģentūru darbības programmu daudzgadu raksturu, un ne vienmēr liecina par nepilnībām budžeta plānošanā un izpildē, kā arī ne vienmēr ir pretrunā budžeta gada pārskata principam, jo īpaši tad, ja tos plāno iepriekš un dara zināmus Revīzijas palātai;

Iekšējā kontrole

13. atgādina, ka saskaņā ar programmas "Apvārsnis 2020" noteikumu 34. pantu, atzinums par finanšu pārskatiem (CFS), ko pieprasa no ZIK partneriem, kuri prasa atļūdzināt vairāk nekā EUR 325 000, palīdzēs Institūta izmaksu deklarāciju *ex ante* pārbaudē; ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu šo atzinumu kvalitāte ievērojami atšķiras, un tas ierobežo no tiem gūstamo pārliecību un tādēļ Institūtam ir jāveic papildu pārbaudes; ņem vērā, ka saskaņā ar Institūta sniegto informāciju tas piemēro revīzijas sertifikāta metodiku, ko Komisijas Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāts ir izstrādājis programmai "Apvārsnis 2020", sākot ar 2014. dotāciju nolīgumiem; turklāt norāda, ka pārskatītā metodika ietver sīkākas instrukcijas un saskaņotas procedūras, kā arī 63 standarta faktiskos konstatējumus, kas attiecas uz visām izdevumu kategorijām; atzīst, ka Institūts ir izstrādājis plašu dotāciju pārraudzības stratēģiju, kuras pamatā ir gan *ex ante*, gan *ex post* pārbaudes, tostarp atzinumi par finanšu pārskatiem, lai nodrošinātu darījumu likumību un pareizību;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

14. ņem vērā, ka valdes locekļu, pagaidu direktora un augstākā līmeņa ierēdņu ikgadējās interešu deklarācijas ir publicētas Institūta tīmekļa vietnē; tāpat ņem vērā, ka tiek veikta iesniegto deklarāciju pārbaude, lai pārliecinātos par šajās deklarācijās ietverto faktu patiesumu; konstatē, ka saistībā ar ekspertiem, Institūts ievēro programmas "Apvārsnis 2020" noteikumus par interešu konfliktu nepieļaušanu;
15. ņem vērā, ka Institūts cer 2017. gada pirmajā pusē pabeigt iekšējos noteikumus par trauksmes celšanu; aicina Institūtu pieņemt tādu iekšēju trauksmes celšanas politiku, kas veicinātu pārredzamības un atbildības kultūru darba vietā, regulāri informēt un apmācīt darbiniekus par viņu pienākumiem un tiesībām saistībā ar minēto politiku, nodrošināt trauksmes cēlēju aizsardzību pret represijām, laikus reaģēt uz viņu brīdinājumiem un ieviest veidu, kā iesniedzami iekšēji anonīmi ziņojumi; aicina Institūtu publicēt ikgadējus ziņojumus par trauksmes celšanas gadījumu skaitu un saistībā ar tiem veiktajiem pasākumiem un sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei minētos gada ziņojumus; prasa Institūtam turpināt informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajā jomā panākto progresu;
16. ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas sniegto informāciju, lai izraudzītos ārējos ekspertus, kas izvērtē ZIK priekšlikumus un uzņēmējdarbības plānus, Institūts piemēro Institūta Finanšu noteikumu 89. pantu, lai atkāptos no pienākuma izsludināt uzaicinājumu paust interesi; tomēr ņem vērā, ka Institūts nav pilnībā ieviesis iekšējās procedūras šīs atkāpes izmantošanas reglamentēšanai; ņem vērā, ka praksē Institūts izveidoja savu ekspertu bāzi, izmantojot citu Savienības iestāžu un struktūru ekspertu sarakstus un datubāzes un pamatojoties uz Institūta valdes un darbinieku ieteikumiem, izraudzījās personas, kas nebija iekļautas šajos sarakstos; tomēr atzinīgi vērtē uzlabojumus ekspertu izraudzīšanas procesā ZIK priekšlikumiem un mudina Institūtu apņemties uzlabot šā procesa lietderību un efektivitāti un nodrošināt tā maksimālu pārredzamību un integritāti, nosakot atbilstīgus iekšējus pasākumus, kā arī nepieļaujot iespējamu interešu konfliktu;

17. ar bažām ņem vērā, ka Institūts nav īstenojis konkrētas iniciatīvas, lai palielinātu pārredzamību attiecībā uz saviem kontaktiem ar ieinteresētajām personām un lobistiem; aicina Institūtu ieviest proaktīvu pārredzamības politiku attiecībā uz lobistiem;

Darbā pieņemšanas procedūras

18. ar gandarījumu ņem vērā, ka Institūts ir pilnībā nokomplektējis savu personālu 2015. un 2016. gadā īstenojot pasākumus, lai uzlabotu personāla pārvaldību, darbā pieņemšanas procesu un darba vidi; konstatē, ka no 2016. gada decembra Institūtā tiek nodarbināti 59 darbinieki (63 apstiprinātajās štata vietās), kas ir augstākais nodarbinātības līmenis Institūta vēsturē, un ka pašlaik notiek darbā pieņemšanas process uz brīvajām amata vietām; tomēr atzīst, ka Institūta pasākumi nevar pilnībā kompensēt negatīvo ietekmi, ko rada zema korekcijas koeficients, kas pastāvīgi samazinās, ietekmējot algu līmeni Ungārijā;

Citi komentāri

19. ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas sniegto informāciju Komisijas sākotnēji noteiktais mērķis Institūtam bija finansiālas autonomijas iegūšana 2010. gadā; turklāt ņem vērā, ka tas ieguva tikai daļēju finansiālu autonomiju 2011. gada jūnijā ar nosacījumu, ka arī turpmāk dotāciju darījumiem un iepirkumiem, kas pārsniedz EUR 60 000, būs vajadzīgs Komisijas Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāta *ex ante* apstiprinājums; ņem vērā, ka saskaņā ar Institūta sniegto informāciju tas lūdza Komisijai no jauna uzsākt procesu, lai panāktu pilnīgu finansiālu autonomiju; turklāt atzīst, ka Komisija 2016. gada maijā ir izveidojusi šā procesa ceļvedi un grafiku, un sagaida, ka Komisija 2017. gada pirmajā pusē sniegs finansiālās autonomijas novērtējumu; ņem vērā, ka Institūts cer sagaidīt pilnīgas finansiālas autonomijas piešķiršanu līdz 2016. gada beigām un prasa, lai Institūts ziņotu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par virzību šajā jautājumā;
20. ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas sniegto informāciju Institūta pastāvēšana ir lietderīga, taču tā sarežģītā darbības struktūra un pārvaldības problēmas ir mazinājušas tā kopējo efektivitāti; ņem vērā, ka Institūts spēj sniegt atbalstu visam inovāciju mehānismam, sākot no jaunuzņēmumiem līdz projektiem, kuri balstīti uz inovācijām un kurus īsteno vairāki ZIK partneri, tomēr Savienības līmenī tam nav pietiekami saskaņota darbība ar atbilstīgajiem Komisijas ĢD un nav pietiekama arī ZIK un citu Savienības iniciatīvu mijiedarbība;
21. ņem vērā, ka Institūts finansē EIT digitālo maģistra studiju programmu, kurā apvieno vienreizēju maksājumu līdz EUR 8 000 par vienu studentu un faktiskās izmaksas, tostarp netiešās izmaksas, kurām piemēro vienotu likmi; ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas sniegto informāciju šis modelis nekad nav oficiāli definēts un neļauj nošķirt darbības, ko sedz vienreizējais maksājums, un darbības, kuras sedz, pamatojoties uz faktiskajām izmaksām; ņem vērā, ka saskaņā ar Institūta sniegto informāciju būtu jāvirzās uz vienota vienreizēja maksājuma modeli šādu programmu finansēšanā, lai vienkāršotu ziņošanu par izmaksām, tiklīdz būs pieejami pietiekami statistikas dati, lai noteiktu šāda vienota vienreizēja maksājuma apmēru; aicina Institūtu ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par jauno finansēšanas modeli;
22. ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu viena ZIK juridiskā persona, pamatojoties uz ZIK Uzraudzības padomes pieņemto lēmumu, 55 saviem darbiniekiem izmaksāja prēmijas EUR 646 000 apmērā, un Institūts to pilnībā atmaksāja; ņem vērā, ka saskaņā ar Revīzijas palātas informāciju šāda prēmiju izmaksa no publiskiem līdzekļiem ir neparasta prakse; tomēr piekrīt, ka ZIK ir ar uzņēmējdarbību saistītas organizācijas, kuru mērķis ir finansiāla ilgtspēja, un kurās tādu mainīgo elementu kā pamatatalgojuma daļas izmantošana var būt stingrs stimuls, lai nodrošinātu labus izpildes rezultātus un līdzekļu lietderīgu izmantošanu; turklāt ņem vērā, ka programmā "Apvārsnis 2020" skaidri ir paredzēts, ka pamatatalgojuma mainīgie elementi ir attiecināmās izmaksas; uzsver, ka Institūta ieguldījums ZIK vadības personāla algās, tostarp prēmijās, nedrīkst pārsniegt maksimālo summu, ko Institūts ir noteicis dotāciju nolīgumos, sākot ar 2016. gadu; ņem vērā, ka saskaņā ar reformētajiem noteikumiem, kuros ietvertas dubultās maksimālās summas, kas ir piemērojamas no 2016. gada, vairs nav iespējams izmaksāt tik lielas prēmijas kā 2015. gadā;
23. ņem vērā, ka pareizas finanšu pārvaldības princips netika ievērots arī tad, kad kāds ZIK partneris iepirka sabiedrisko attiecību pakalpojumus, par kuriem dienas likmes svārstījās no EUR 800 līdz EUR 3 250 par cilvēku, un arī tos Institūts pilnībā atlīdzināja;
24. norāda, ka 2015. gadā 45 Institūta darbinieki piedalījās "citos pasākumos", kuru izmaksas bija EUR 10 730,21 (EUR 238,45 par vienu darbinieku);

25. ar bažām ņem vērā, ka Institūta vispārējā atpazīstamība ir zema un daži no ZIK partneriem neapzinās savu piederību Institūtam; aicina panākt lielāku atpazīstamību un reklamēt Institūta kā unikālas inovācijas kopienas zīmolu; atzinīgi vērtē nesenos panākumus, 18 Institūta kopienas locekļiem ierindojoties *Forbes 30 under 30* sarakstā, kurā iekļauti Eiropas labākie jaunie izgudrotāji un uzņēmēji;
 26. attiecībā uz pārējiem konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu un kas ir horizontāla rakstura konstatējumi, atsaucas uz 2017. gada 27. aprīļa rezolūciju ⁽¹⁾ par aģentūru darbību, finanšu pārvaldību un kontroli.
-

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2017)0155 (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 372. lpp.).